

בבא קמא ד

עניין: ד', י"ג, כ"ד אבות נזיקין

הגר"א ביאורי אגדות ב"ק טו:

כמו שכן כאן נטו"ז שהמים למטה מכולם כמ"ש לרוקע סארץ על המים, וכן נגד ד' לאחיות ששס, דינא דמלכותא, שכנגדן ד' חיות של דינאל ורביעי' אין לה שס אלא כמה לאופין לה כו', ורביעי' כולל מעשר בקדושה נגד קבלה בעשר מארי מדות כו' כמ"ש פ' פיוחס, ולכן ג"כ חי' רביעי' כולל מעשר, ואלו ד' אחוון מתחלקין לד' ראשי לירופין ואח"כ לכ"ד, ולכן אמרו אבות נזיקין ד' וכ"ד, אלא שטיקד סכ"ד הן י"ג שהשלשה עשר כולל מכולם כידוע בתיקון סי"ג, ולכן אמרו ג"כ י"ג, והן ג"כ נגד שמא שליט וכן נגד

הגר"א פירוש ספר יצירה פ"ה מ"ב

כו' גבולי אלכסון. כמו צצית שיש לו ששה שטחים ו"ק כנ"ל במקום שמגיעים צ' קלוות ציחד נקרא גבול ששם גבול הקלוות והן ד' צכל שטח ושטח הן וששה שטחים היה ראוי להיות כ"ד גבולים טו רק כי גבול א' משמש לצ' שטחים הוא י"ג צ' ולקח מד' גבולים

נתיב העבודה פ"ז

לגמרי. והוא דבר מופלג כי מספר שלהם כמו מספר אחד, כי היה יעקב נגד האל"ף של אחד וח' בני אמהות וד' בני השפחות הרי מספר שלהם הם אחד במילואו, שהרי יעקב ובניו הם י"ג כמספר אחד במילואו. וה שאמרו כשם שאין בלבך אלא אחד כך אין בלבנו אלא אחד, כי יעקב הוא אחד בעצמו ולפיכך אין בלבו אלא אחד, כך אין בלבנו אלא אחד כי אנו מתחברים ביחד עד שאנחנו אחד, וזהו על ידי יעקב כי יעקב הוא

מהר"ל ח"א ב"מ קז:

עניין זה, ודבר זה רמזה התורה שנאמרו י"ג בריתות בפרשת מילה כי ע"י המילה ג"כ האדם נעשה שלם, ודבר זה תבין מענין הגשם שלא יושלם רק ע"י י"ב גבולים והנקודה האמצעית אשר ביניהם, ובאלו יושלם לגמרי כי כנגד זה י"ג בריתות של מילה.

לקוטי הש"ס לאר"י – מסכת ב"ק

כ"ד אבות נזיקין וגו'. דע כי את זה לעומת זה עשה האלהים וגו' והנה כנגד כ"ד קישוטי כלה שהם סוד כ"ד לירופי שס אדני"י כנגד' הם נקליפי' כ"ד אבות. מהרצ ז"ל:

מהר"ל גבורות השם פ"יג

וב" תולדות יעקב בא בענין נפלא מאוד, כי כאשר היה ראוי לשורש האמת שיהיה אחד, וזה כי השורש אחד ומן האחד שהוא יעקב יצאו י"ב שבטים, ונקראו שבטים כי השבט הוא ענף וחלק האילן, כן אלו י"ב כל אחד חלק הכלל. והיה מספר שלהם י"ב, מפני שכל דבר אחד נעשים ממנו י"ב גבולים מחולקים כל אחד בפני עצמו, ואלו הן גבול מזרחית דרומית גבול תחתית, גבול צפונית דרומית גבול מערבית דרומית גבול מערבית תחתית, גבול מערבית תחתית, גבול צפונית מערבית, גבול דרומית גבול מזרחית. אלו י"ב גבולין אלכסונים נעשים מדבר אחד, וכנגדם היו בניו של יעקב י"ב, כי יעקב שהוא אחד נעשים ממנו י"ב גבולין מחולקין לכך על ידי יעקב יצאו י"ב שבטים.